



Background

Vragen en antwoorden over het burgerinitiatief

EU-burgers kunnen de EU binnenkort vragen nieuwe wetgeving in te voeren indien zij daarvoor een miljoen handtekeningen kunnen verzamelen. Dit nieuwe instrument waarmee burgers op directere wijze inspraak krijgen in de EU, is ingevoerd met het Verdrag van Lissabon. Het zogenaamde "burgerinitiatief" kan naar verwachting begin 2012 gebruikt worden, mits de regels die van toepassing zijn begin 2011 formeel door de Raad worden aangenomen. Het Parlement nam de regelgeving op 15 december 2010 aan.

Vertegenwoordigers van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie hebben overeenstemming bereikt over de regels, maar de voltallige Raad moet er nog over stemmen. Deze stemming vindt naar verwachting in februari 2011 plaats.

Aangezien de lidstaten twaalf maanden de tijd hebben om de nieuwe regels in hun nationale wetgeving in te voeren, kunnen de eerste burgerinitiatieven begin 2012 worden ingediend. Onderstaande antwoorden gaan allen in op de mogelijke implicaties bij de inwerkingtreding van de regels.

Contact :

Sanna KANGASHARJU

AFCO

BXL: (+32) 2 28 41498

STR: (+33) 3 881 73612

PORT: (+32) 498 98 33 86

EMAIL: constit-press@europarl.europa.eu

Background

1. Ik wil een burgerinitiatief indienen. Wat moet ik daarvoor doen?

Om een burgerinitiatief te starten, moet u een burgercomité vormen van minimaal zeven personen die in ten minste zeven verschillende lidstaten van de Europese Unie wonen. U moet uw initiatief registreren bij de Europese Commissie in een van de 23 officiële talen van de EU. De Commissie zal een contactpunt aanwijzen dat op dit punt informatie en assistentie verleent.

Bij de registratie van uw initiatief bij de Commissie dient u de volgende zaken te vermelden: de naam van uw initiatief, een beschrijving van het onderwerp en de doelstellingen ervan, de bepalingen van het EU-verdrag die u als relevant beschouwt, de contactgegevens van de zeven leden van het burgercomité en alle steun- en financieringsbronnen.

Background

2. Kan ik in een burgerinitiatief een voorstel doen?

Nee. Nadat u uw initiatief hebt geregistreerd, neemt de Commissie binnen twee maanden contact met u op om u te laten weten of het aan de vereiste voorwaarden voldoet. Het gaat daarbij om de volgende voorwaarden:

- het burgercomité is gevormd en de contactpersonen zijn aangewezen;
- het initiatief valt niet zichtbaar buiten de bevoegdheden van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling ter uitvoering van de Verdragen;
- het initiatief is niet zichtbaar beledigend, onnozel of ergerlijk; en
- het initiatief druist niet zichtbaar in tegen de in het Verdrag vastgestelde waarden van de Europese Unie.

Indien uw initiatief niet aan de voorwaarden voldoet, laat de Commissie u weten waarom en geeft zij u informatie over alle mogelijke juridische en andere stappen die u kunt nemen. Alle geaccepteerde initiatieven worden openbaar gemaakt in het openbaar register dat voor dat doel door de Commissie wordt aangelegd.

Background

3. Hoe kunnen de handtekeningen worden verzameld? Hoeveel tijd heb ik daarvoor?

U kunt de handtekeningen zowel op papier als online verzamelen. Er zijn twee soorten modelformulieren die gebruikt kunnen worden bij het verzamelen van "steunbetuigingen". Welk formulier u moet gebruiken, hangt af van het land waar de handtekeningen verzameld worden.

Als u een online systeem voor het verzamelen van steunbetuigingen wilt gebruiken, dient u dit systeem eerst te laten certificeren door een bevoegde instantie van de betreffende lidstaat. Op deze wijze kunnen alle ondertekenaars er zeker van zijn dat er bijvoorbeeld rekening is gehouden met de bescherming van hun gegevens. De lidstaten moeten dit certificaat binnen een maand afgeven.

De Commissie stelt gratis open-source software ter beschikking voor het online verzamelen van gegevens.

U hebt een jaar de tijd om het vereiste aantal handtekeningen te verzamelen (een miljoen). De tijd gaat in vanaf het moment dat de Commissie uw initiatief openbaar heeft gemaakt in haar online register.

Background

4. Welke persoonsgegevens moeten mensen opgeven als zij een petitie willen ondertekenen?

Dat hangt af van het land dat verantwoordelijk is voor het controleren van de geldigheid van uw steunbetuiging. Bij de meeste lidstaten zijn de volgende gegevens vereist: naam, vaste adres, geboortedatum en -plaats, nationaliteit en handtekening, voorzien van een datum.

Daarnaast is bij de meeste lidstaten het nummer van een legitimatiebewijs vereist. Bij de volgende negen lidstaten is dat niet het geval: België, Denemarken, Estland, Finland, Duitsland, Ierland, Nederland, Slowakije en het Verenigd Koninkrijk.

Background

5. Welke personen mogen een burgerinitiatief ondertekenen?

Om in aanmerking te komen voor het ondersteunen van een burgerinitiatief, dient u een burger van de Europese Unie te zijn en oud genoeg om bij Europese verkiezingen te mogen stemmen. Voor de meeste EU-landen betekent dat 18 jaar, behalve voor Oostenrijk, waar de grens op 16 jaar ligt.

Background

6. Mag ik alle één miljoen handtekeningen in hetzelfde land verzamelen?

Nee. De ondertekenaars moeten uit minimaal een vierde van de EU-lidstaten komen. Aangezien er 27 lidstaten zijn, betekent dit dat u handtekeningen uit minimaal zeven lidstaten moet ontvangen.

Daarnaast moet u een minimum aantal handtekeningen in ieder van deze lidstaten ontvangen om deze mee te kunnen tellen als een van de zeven lidstaten. Dit minimum aantal kan berekend worden door het aantal in iedere lidstaat verkozen leden van het Europees Parlement te vermenigvuldigen met 750.

Gelukkig is dit minimum aantal handtekeningen voor elk van de lidstaten al uitgerekend:

Oostenrijk	12750
België	16500
Bulgarije	12750
Cyprus	4500
Tsjechië	16500
Denemarken	9750
Estland	4500
Finland	9750
Frankrijk	54000
Duitsland	74250
Griekenland	16500
Hongarije	16500
Ierland	9000
Italië	54000
Letland	6000
Litouwen	9000
Luxemburg	4500
Malta	3750
Nederland	18750
Polen	37500
Portugal	16500
Roemenië	24750
Slowakije	9750
Slovenië	5250
Spanje	37500
Zweden	13500
Verenigd Koninkrijk	54000

Background

7. Wat gebeurt er nadat ik een miljoen handtekeningen heb verzameld?

Eerst dient u al uw steunbetuigingen bij de betreffende EU-lidstaten in te dienen om de geldigheid ervan te laten controleren. De steunbetuigingen zullen binnen drie maanden gecontroleerd worden en indien alles in orde is, ontvangt u een certificaat.

Na ontvangst van de vereiste certificaten, kunt u uw initiatief bij de Commissie indienen. U moet ook informatie verstrekken over de door u ontvangen steun en financiering voor het initiatief.

De Commissie maakt al deze informatie openbaar op haar website. Vervolgens wordt u uitgenodigd bij de Commissie om de bijzonderheden van de kwesties die in uw initiatief aan de orde worden gesteld, toe te lichten. Ook krijgt u de gelegenheid uw initiatief in een openbare hoorzitting aan het Europees Parlement te presenteren. De Commissie en het Parlement zullen ervoor zorgen dat deze hoorzitting wordt georganiseerd.

De Commissie informeert u binnen drie maanden over haar juridische en politieke conclusies met betrekking tot uw initiatief, de eventuele vervolgmaatregelen die zij wil nemen, en haar redenen voor het al dan niet nemen van deze maatregelen. Deze informatie wordt openbaar gemaakt.

Background

8. Wat moet ik hierna met de handtekeningen doen?

U bent verantwoordelijk voor de correcte behandeling van de persoonsgegevens van ondertekenaars gedurende het volledige proces, samen met de bevoegde instanties van de lidstaten. U moet alle steunbetuigingen en kopieën daarvan binnen een maand na het indienen van het initiatief bij de Commissie vernietigen, of binnen 18 maanden na de registratiedatum, indien deze datum eerder valt.

De lidstaten die de steunbetuigingen gecontroleerd hebben, moeten deze en eventuele kopieën ervan ook binnen een maand na uitgifte van het certificaat vernietigen.

Background

9. Waarom kan ik niet nu al een initiatief starten?

Hoewel de verordening begin 2011 door de instellingen van de Europese Unie wordt goedgekeurd, hebben de lidstaten twaalf maanden nodig om deze in de nationale wetgeving op te nemen.

Er zijn verschillende regels in de verordening die wijzigingen in de nationale wetgeving noodzakelijk kunnen maken. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de aansprakelijkheid van de organisatoren van een initiatief, mogelijke sancties die hun kunnen worden opgelegd in het geval van valse verklaringen of het frauduleuze gebruik van gegevens. De lidstaten moeten ook de bevoegde instanties aanwijzen.

Background

10. Welke inbreng hebben de leden van het Europese Parlement gehad bij het vaststellen van de regels?

De leden van het Europees Parlement hebben zich ingezet om het burgerinitiatief gebruiksvriendelijker te maken dan in het oorspronkelijke voorstel. Hieronder volgen enkele verbeteringen die zij na onderhandeling hebben bereikt.

- de Commissie controleert de ontvankelijkheid van uw initiatief direct aan het begin, en niet pas nadat u al 300 000 handtekeningen hebt verzameld, zoals oorspronkelijk was voorgesteld;
- het minimum aantal lidstaten waar handtekeningen uit moeten worden verzameld, werd teruggebracht van een derde naar een vierde;
- de Commissie zal de organisatoren van een initiatief helpen door een gebruiksvriendelijke gids ter beschikking te stellen, voor een contactpunt te zorgen en door gratis software ter beschikking te stellen voor het online verzamelen van gegevens;
- als een initiatief door een miljoen handtekeningen wordt gesteund, wordt er gegarandeerd zorgvuldig gevolg gegeven aan het initiatief, waartoe ook een uitnodiging bij de Commissie en een openbare hoorzitting behoort; en
- de Commissie heeft drie maanden, in plaats van de oorspronkelijk voorgestelde vier maanden, om op een initiatief te reageren.